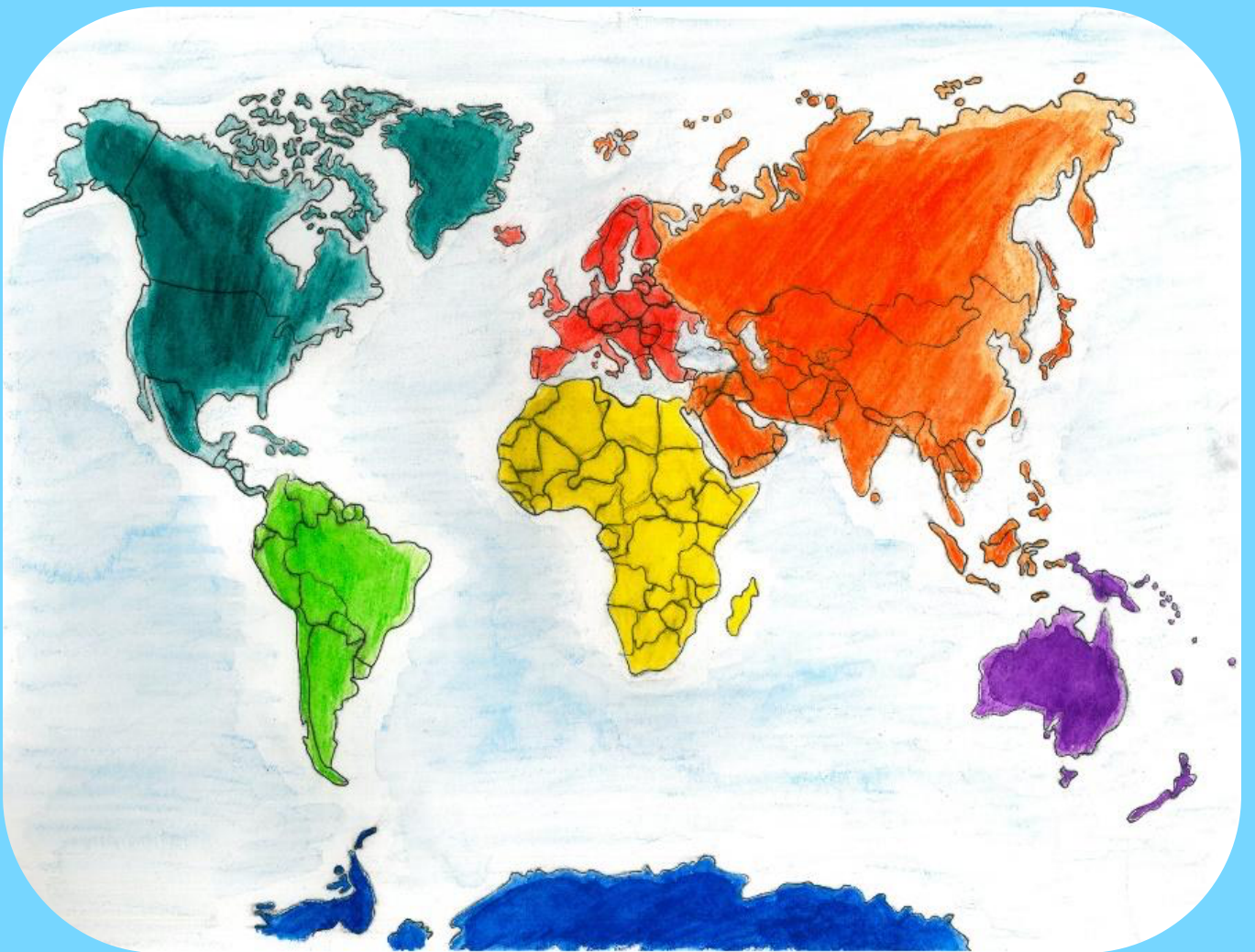

A BCS Kindergarten & Preschool (Berlin), ICEC (Helsinki), Universidad Camilo Jose Cela (Madrid) és a Pikler ház (Budapest) közös munkája
(2020)

Otthoni látogatások

Kisgyermekgondozói kézikönyv

Szerzők:

Group production by:

Berlin Cosmopolitan School Kindergarten & Preschool (Berlin), ICEC (Helsinki), Universidad Camilo José Cela (Madrid), Pikler-Ház (Budapest)

This project has been funded with support from the European Commission.

1. Edition, May 2020

© 2020 Berlin Cosmopolitan School Kindergarten ; Preschool (Berlin), ICEC (Helsinki),
Universidad Camilo José Cela (Madrid), Pikler-Ház (Budapest)

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, distributed, or transmitted in any form or by any means, including photocopying, recording, or other electronic or mechanical methods, without the prior written permission of the publisher, except in the case of brief quotations embodied in critical reviews and certain other non-commercial uses permitted by copyright law. For permission requests, write to the publisher at the address below.

This publication reflects the views only of the authors, and the European Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

ICCC Group
Berlin Cosmopolitan School Kindergarten & Preschool, Invalidenstrasse 130, 10115 Berlin,
Germany

www.iccc.group

BEVEZETŐ.....FEHLER! TEXTMARKE NICHT DEFINIERT.

MI AZ A CSALÁDLÁTOGATÁS? MIÉRT FONTOS?..... FEHLER! TEXTMARKE NICHT DEFINIERT.

A CSALÁDLÁTOGATÁS TERVEZÉSE:.....6

NAPOK ÉS IDŐPONTOK:.....6

A LÁTOGATÁSOK MEGTERVEZÉSE, SZÜLŐK TÁJÉKOZTATÁSA: 6

MINTA E-MAIL A CSALÁDLÁTOGATÁSRÓL:.....8

MINTA ÜTEMTERV-TÁBLÁZAT A CSALÁDLÁTOGATÁSHOZ:.....9

A CSALÁDLÁTOGATÁS HATÁSA.....FEHLER! TEXTMARKE NICHT DEFINIERT.

LEHET-E NEGATÍV HATÁSA A CSALÁDLÁTOGATÁSNAK? 11

BEVEZETŐ: MI AZ A CSALÁDLÁTOGATÁS? MIÉRT FONTOS?

A családlátogatás az első személyes interakció az óvónők és a család között. Az otthoni találkozás egyik oka, hogy segítse a családokat és gyerekeiket abban, hogy kényelmesebben érezzék magukat majd a számukra új csoportszobában. Saját környezetükben történik a látogatás és pontosan annyit osztanak meg magukról, amennyit ők szeretnének. A szakemberekkel való találkozás óvodai vagy tantermi közegben nehézséget okozhat egyes családoknak. A családlátogatások lehetővé teszik a szülők számára, hogy jobban megismerjék gyermekük új óvónőit, hidat képezve otthon és óvoda között. A szakemberek célja a családlátogatás során, hogy betekintést nyerhessenek a család otthoni életébe; ezzel mutatják ki tiszteletüket a gyermek és családja iránt. A tisztelet kimutatása lehetővé teszi a családok számára, hogy feltehessék kérdéseiket, kifejezhessék aggodalmaikat, az pedig, hogy ezt az otthonuk kényelmében tehetik, kifejezetten jóleső. Egy családlátogatás körülbelül 20-30 percig tart, és alkalmat nyújt a szülőknek és szakembereknek egyaránt, hogy feltehessenek számukra fontos kérdéseket. (Például: "Hogyan illeszkedik a napirendbe a gyermek alvása?", "Szoptatja-e még a gyermekét?", stb.). A látogatást az óvónő oly módon zárja le az idő lejártával, hogy a szülők úgy érezhessék, fontos mindaz, amit megosztottak, ám az óvónő ideje felett nem ők rendelkeznek. Természetesen, ha valami nagyon lényeges dolog felmerül, ami többlet időt igényel, fontos, hogy rugalmasan kezeljük a családlátogatásra szánt időt.

Ha az idő engedi, a családlátogatás azelőtt történjen meg, mielőtt a gyermek elkezdi az óvodát, így az óvoda első napja előtt már létrejöhet egy kezdeti kapcsolódás. Vannak szakemberek azonban, akik az óvodában töltött első napot segítségként élik meg a látogatáshoz. Amennyiben erre az útra esik a választás, még az első napok előtt fel kell venni a kapcsolatot a szülőkkel e-mailben és megtervezni a látogatást az óvodakezdést követő lehető leghamarabbi időpontra. Ha a családlátogatások nem kivitelezhetőek, elengedhetetlen egy 25-30 perces együttes szülői találkozó megszervezése az óvodában, ahol a gyermekek megismerkedhetnek egymással, valamint a szülők kényelmesen feltehetik kérdéseiket, megfogalmazhatják gondolataikat.

MINTAKÉRDÉSEK ÉS ÖTLETEK CSALÁDLÁTOGATÁSHOZ/SZÜLŐI TALÁLKOZÁSHOZ:

Mikor egy családot meglátogatunk az otthonában: mutatkozzunk be, győződjünk meg róla, hogy le kell-e vennünk a cipőnket.

Beszélgetést indító stratégiák:

- Tájékoztassuk a családot az együtt töltött idő tervéről
  - Példa: "Azért vagyunk ma itt, hogy megismerjük Önt és gyermekét és hogy választ adjunk minden beszokási folyamattal kapcsolatos kérdésére. Szeretnénk, ha végigmehetnénk a napirendi pontokon, és ha megtervezhetnénk, hogyan kezdjük neki a beszokási folyamatnak. Mit gondol, jó lesz ez így?"
  - Tudassuk velük, hogy erre a találkozóra 20-25 percet szánunk, és hogy elindítottunk egy időmérőt 25 percre, mivel a találkozó után egy másikra kell mennünk.
- Kezdjük azzal, hogy megkérdezzük a családot, hogy van-e bármilyen beszoktatással, vagy általánosan, az óvodával kapcsolatban felmerülő kérdésük. Használjuk arra ezt az időt, hogy megértsük aggodalmaikat, és adjunk választ azokra, hogy a szülők megnyugodhassanak.
- Vegyük át a napirendet, a nap speciális pontjait (étkezések ideje, alvásidő), és hogy erre a szülők hogyan készülhetnek fel otthon.
  - Kérdezzünk rá a következőkre:allergia, visszatérő betegségek (és kezelésük), alvásidő, otthon használatos nyelv(ek), alvási-, és étkezési szokások, korábbi óvodai tapasztalatok.
  - Ha a családi dinamika vagy struktúra eddig nem tisztázódott, ez alkalmas idő lehet rákérdezni a testvérekre, kiterjesztett családi kapcsolatokra.
- Tudassuk a családdal, általában hogyan történik egy beszoktatás: az első pár nap, a szülők szerepe a csoportszobában. Hogyan készítsék fel gyermeküket erre, milyen magatartásra, reagálásra számíthatnak. Hogyan haladhat előre a folyamat a gyermek óvónővel és a környezettel való interakciói alapján.

- Viselkedjünk természetesen a gyermekkel, kérdezzük meg a szülőket, hogy készíthetünk-e fényképet a gyermekről, hogy azt kitehessük a csoportszoba falaira, jelölőcímkékre.
- Mikor lejár az időzítő, ezt jelezzük a családnak. A lehető legtermészetesebb módon zárjuk le a beszélgetést. Mondjuk el a családnak, hogy amennyiben maradtak kérdéseik, azokat elküldhetik e-mailben, vagy megbeszélhetjük a következő személyes találkozón.

A CSALÁDLÁTOGATÁSOK TERVEZÉSE:

Amennyiben a csapat két vagy három tagból áll, mindannyian részt vehetnek a családlátogatáson. Soha ne menjen egyedül egy szakember, fontos, hogy a szülők az óvónőket összetartozó egységként lássák. Jó, ha a gyermek is jelen van a látogatáskor, hogy köszönthesse őt az óvónő, beszélhessenek egymással, és ideális esetben készíthessen néhány képet, hogy az első napra azok már meglegyenek.

A LÁTOGATÁS IDŐPONTJA:

Jó, ha kiválasztunk két-három napot, ezalatt az összes családot meg tudjuk látogatni, ideális esetben a gyermek első napja előtti hetekben. Ha ez nem megoldható, akár egy hónappal előtte is mehetünk, de természetesen minél közelebb van a látogatás a beszoktatás kezdetéhez, annál jobb. Hogy minél rendszerezettebb lehessen ez a folyamat, érdemes körzetekre, kerületekre bontani a látogatásokat, így az egymáshoz közel lakó családokat azonos napon, egymáshoz közeli időben tudjuk meglátogatni.

A LÁTOGATÁSOK MEGTERVEZÉSE, SZÜLŐK TÁJÉKOZTATÁSA:

A látogatást megelőző hetekben küldjünk e-mailt a szülőknek. Mondjuk el, hogy a legjobb az lenne a gyermekük számára, ha ő is otthon lenne és ébren tudná várni a látogatást, így megismerkedhetnek vele is az óvónők. Kérjünk meg minden szülőt, hogy a családlátogatásra kijelölt 3 napon belül válasszanak 3 olyan időpontot, ami nekik alkalmas lehet. Ez majd lehetőséget ad a szakembernek, hogy megnézze, merre laknak a családok és összeállíthassa a közlekedés és a családok számára megfelelő időpontok szempontjából legésszerűbb látogatási ütemtervet. Fontos, hogy csak azután tájékoztassuk a családokat a látogatásuk időpontjáról, miután minden család

igényeit felmértük, és minden lehetőséget végiggondoltunk, hogy minél megfelelőbb látogatási ütemtervet készíthessünk.

MINTA E-MAIL A CSALÁDLÁTOGATÁSRÓL:

Kedves XY család!

Reméljük, nagyon jól kezdődik a nyaratok! Azért jelentkezünk most, mert a Csikóhalak csoport óvónőiként nagyon izgatottak vagyunk, hogy veletek kezdhethük az évet és a Szülői Est után most szeretnénk újra felvenni veletek a kapcsolatot. Mivel gyermekeitek augusztusban érkeznek hozzánk, tervezünk egy újabb Szülői Estet, hogy bemutathassuk a csapatunk többi tagját, valamint megválaszolhassuk a felmerülő kérdéseiteket. Ennek dátumáról hamarosan tájékoztatunk benneteket, reméljük, ott találkozunk majd!

Örömmel értesítünk benneteket, hogy ebben az évben családlátogatást is fel tudunk ajánlani. A július-augusztusi időszakbankeresünk majd olyan időpontokat, amikor ketten vagy hárman meglátogathatunk titeket az otthonotokban, hogy kicsit jobban megismerhessük a családokat és együtt tölthessünk 20-30 percet, melynek során megismerjük a gyermekeiteket is. A választható időpontokat csatolmányban találjátok. Kérjük titeket, hogy e-mailben küldjétek meg nekünk a HÁROM LEGALKALMASABB látogatási időpontot, ez alapján értesítünk majd titeket a végleges időpontról.

Mindegyikünket elértek, ha bármilyen gondolatotok/kérdésetek támadna. Az óvodai átmeneti időszak leglényegesebb eleme a kommunikáció, és mi mindegyikötökkel nagy örömmel vesszük fel a kapcsolatot. Nyugodtan küldjétek egy pár családi fényképet, vagy fotót a gyermeketekről, így mire megérkeznek az óvodába, már kint lehetnek a csoportszobában a képek. Alig várjuk, hogy találkozzunk veletek és a gyermekeitekkel, és megkezdhessük a csodálatos évünket!

Várjuk válaszotokat,

A Csikóhalak csoport óvónői

MINTA ÜTEMTERV-TÁBLÁZAT A CSALÁDLÁTOGATÁSHOZ:

Kérjük válassz három, számodra legalkalmasabb időpontot!

**Amennyiben ezek a napok és időpontok nem alkalmasak, vagy elutaztok, tudassátok velünk, így közösen kereshetünk egy megfelelő időpontot, vagy később meghívunk egy rövidebb találkozóra az óvodába.

Péntek Július 13	Családlátogatások Név, cím, telefonszám	
	Gyermek neve, szülő neve, cím és telefonszám	13:00
		14:00
		15:00
		16:00

Hétfő Július 16	Családlátogatások Név, cím, telefonszám	
	Gyermek neve, szülő neve, cím és telefonszám	9:00
		10:00
		11:00
		12:00
		14:00
		15:00
		16:00

Kedd Július 17	Családlátogatások Név, cím, telefonszám	
		9:00
		10:00
		11:00
		13:15
		14:00
		15:00

A CSALÁDLÁTOGATÁS HATÁSA

A családlátogatások kimenetele szinte mindig pozitív. Ezek az alkalmak segítenek bizalmat építeni, nyitottságot kialakítani, valamint elindítani a kommunikációt a családok és a szakemberek között. Emellett azt az üzenetet küldik a gyermek számára, hogy a szülei bíznak az óvónőben, hiszen a lakásukba is meginvitálták őt.

IDŐTEREMTÉS A CSALÁDLÁTOGATÁSOK MEGVITATÁSÁRA

A beszkokás sikerességéhez elengedhetetlen, hogy találjunk időt arra, hogy a kollégákkal megvitassuk a családlátogatásokon tapasztaltakat. A látogatás utáni benyomásokat, ötleteket és gondolatokat meg kell osztani és potenciálisan meg is kell vitatni a csapaton belül, annak érdekében hogy a szakemberek közös nevezőre jussanak, és következtetéseket vonjanak le a jövőbeni munkával kapcsolatosan. Könnyen lehet, hogy a szakemberek eltérően gondolkodnak egy-egy helyzetről, így a megbeszélés hasznos lehet abban, hogy a csapat közös stratégiát dolgozzon ki az adott gyermekkel/családdal való munkához. Azok a csapatok, akik időt szakítanak az új családdal és gyermekkel való találkozás megvitatására, felkészültebben tudják fogadni

az intézményben a gyermeket és családját könnyebben alakíthatnak ki és tarthatnak fenn egy gondoskodó és professzionális környezetet. Íme, néhány minta kérdés, melyet a családlátogatás megvitatásakor használhatunk:

- Mik voltak a legelső gondolataim, amikor találkoztam a gyermekkel és a családdal?
- Mi volt a legmeglepőbb a családlátogatás során?
- Véleményem szerint mire lehet szüksége a családnak tőlünk? Csapatként hogyan támogathatjuk a gyermeket és családját abban, hogy a beszokása jó élmény legyen?
- Hol látom a lehetséges kihívásokat, és hogyan tudok tudással vagy tapasztalattal hozzájárulni ezeknek a kihívásoknak a leküzdéséhez?

LEHET-E NEGATÍV HATÁSA A CSALÁDLÁTOGATÁSOKNAK?

Kutatók személyes tapasztalatai alapján a családlátogatások pozitív eredményeket hoztak. Persze előfordulhat, hogy a szülők attól tartanak, hogy otthonukat pénzügyi helyzetük miatt bírálják, vagy a szakemberek aggódnak a családok otthonai láttán érzett elfogultságuk miatt. Ezek a lehetőségek mindig fennállnak, ám a bizalom megalapozása a legfontosabb tényező a beszoktatás idején, és ez nem működhet akkor, ha a szülőknek vagy a szakembereknek fenntartásaik vannak. Fontos, hogy megpróbáljuk ezeket félretenni, és a gyerekekre koncentrálni, valamint arra, hogy hogyan biztosíthatjuk számukra a sikeres beszokási folyamatot, kezdve egy pozitív kimenetelű családlátogatással.

A gyermekeknek egészséges környezetre van szükségük, melyben növekedhetnek, fejlődhetnek, játszhatnak és tanulhatnak. Az őket körülvevő környezet összetett és változó.

A szakember feladata, hogy példaként szolgáljon, valamint megfelelő, egészséges lehetőségeket és viselkedésmintát biztosítson a gyermekek számára az élet minden területén.

Ily módon a szakemberek és családok magabiztos, független és önmagukért felelős gyermekeket nevelnek, akik megélik az énhatékonyság érzését és interkulturálisan érzékenyek.

